EXEQUIAE ILLUSTRISSIMO ILLUSTRISSIMI GENERIS PRINCIPI AC DOMINO, DOMINO...

Johann Ladislaus

V.G.G. AVGVSTVS HERTZOG
SACHSEN VND CHVRFVRST. ETC.

AMPLISSIMIS ATQVE ORNATISSIMIS

viris, doctrina, virtute, dignitate præstantibus, Domino Dauidi Peisero in Gosik, & Domino Ioanni Ienisio in Lomen, Illustrissimi Electoris Saxonici Consiliarijs intimis: Dominis & Patronis suis colendis & obseruandis S. D.

ALEXANDER MACEDO, cognomento Magnus, cùm exercitum in expeditionem Persicam educeret, Orphei simulacrum, apud Libethra, cupressinum multo manasse sudore comperit. Eo portento omnibus exterritis, & tristiorem in partem interpretantibus: Aristander vates regem bono esse animo iussit, cùm nihil ostendi aliud diceret, nisi eius res gestas fore tantas, vt multum sudoris atq; laboris decantantibus eas Poetis & Musicis essent præbituræ.

Simile quiddam mihi, Amplissimi viri, in luctuosissimo diuini Principis nostri obitu contigisse videtur. Postquam enim Celsitas ipsius fatali necessitati concessit, non solùm cunctos per vniuersam Germaniam bonos luctus acerbus incessit, sed argumentum pariter difficile obiectum toti literatorum nationi, excellentissimi Principis placidum ac felicem quidem ipsi, cæterùm nobis ominosum & tristem exitum scri-

ptis mandandi & illustrandi suis. Et verò iam aliquammulti studium in hoc genere atque operam uulgò ostenderunt: quorum aliqui partes sibi vel datas vel sumtas præclarè executi sunt. Sudarunt in hac quasi palæstra Theologi, vngues arrosêre Poetæ, æstuarunt Oratores, fatigati sunt Historici. Quid quæris? quasi Orphei statua sudasset omnibus, ita pro se quisque ad parentandum optimo ac pientissimo Principi, pro virili, & exprompta industria, tanquam symbolam conferre. O fortunatos Principes, quicunque homines eruditos atque optimarum artium studijs deditos fouent. absque ijs esset, ijsdem tumulis, quibus corpora conteguntur, nomen etiam vnà sepultum obrueretur. Ite nunc, quos literarum pudet pigetque, & illarum precium, quod auro contrà carum non est, iam ne asse quidem licemini. Literæ testes temporum, assertrices veritatis, altrices memoriæ, vitæ communis magistræ, nunciæ vetustàtis: cuius ignarum esse, quid aliud est, quàm semper esse puerum?

Hominum igitur doctorum & gratorum vestigia, dum ego etiam, quanquam gradu multùm dispari (sed ingenij culpa, non voluntatis) persequor; vnius atque alterius horæ, è continuis operis decisæ, laborem suscepi, & in funere Domini clementissimi cæremonias adhibitas, vt oculis Dresdæ vsurpaui meis, ita narratione Latina persecutus sum. Ad eam me scriptionem amor impulit, ac pietas ergæ Principem atque altorem liberalissimum ac munificentissimum, vnicè dilectum, ad cuius quasi communis pa-

rentis

rentis exequias, putaui me quoq;, pro meo modulo, ἔρανιον συνεισφέρειν oportere. Alioqui nec à doctrina satis, nec à natura ad scribendum, nec otio instructi sumus, in ludo operoso constitutus, vt

fungar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secandi.

Hanc autem narratiunculam, Amplissimi atq; Ornatissimi viri, vobis προσφωνητέον existimaui, tum quòd sciam, gratam vobis esse recordationem Augusti, augustissimæ memoriæ, Principis: tum quòd bonarum literarum et has colentium semper fuistis, mea quidem memoria, amatores & patroni.

Et ambos Reipub. nomine etiam atq; etiam rogo, vt animum pristinum erga humanitatis studia conseruetis: quæ nisi vestra, vobisq; similium, autoritate atq; ope proueh antur, breui futurum est, vt audacia pro sapientia, etiam iure, liceat vti. Bene valete. Misnæ, in ludo illustri post XII. Idus Martias. Anno post natum Christum CIↃ IↃ XXCVI.

Vestræ Dignitatis
obseruantiss.

Iohannes Ladislaus.

CVm prima scripti huius editio adornaretur, forte ita incidit, vt typographus orationibus quibusdam Teutonicis imprimendis, quarum maturari absolutionem oporteret, occupatus, ad nostrum hoc leuidense animum aduertere minùs posset.

Vnde euenit vt plurima sint inter exprimendum commissa errata, non quà ab interpunctione tantùm, cùm imperitè multa concisa membra sunt: sed quà ipsa verba atque sententiam. Cùm autem ea, quæ exponenda suscepissem, emendata atque consentanea exire, Piorum Manium diuini principis, quibus hoc, quicquid est, grati reddidimus officiolum, interesse putarem: dedi sedulò, quam debui, operam, vt editio altera, quæ & correctior & melior esset, institueretur.

Quare te humanissime lector amanter oro, ut prioribus erratis venia benignè data, hinc illorum emendationem non grauatè petas. Sanè si tibi aliquando operis vti typographicis, & earum cognoscere acumen licuerit: experieris, tam facilè in re non intellecta errari quàm facilè pyrum vulpes comest. Vale.
Dresdæ in typographêo Stœkeliano XII. Aprilis.

EXEQVIAS ILLVSTRISSIMO PRINCIPI AC DOMINO, Domino AVGVSTO, Duci Saxoniæ, S. Romani Imperij Archimarescallo & Septemuiro, &c. laudatissimæ memoriæ: quo tempore, quibus locis, quaq; solennitate itum sit: compendiosa descriptio.

IVSTA Illustrissimo Duci Saxoniæ, S. Romani Imperij Archimarescallo ac Septemuiro, AVGVSTO, Domino quondam nostro clementissimo, celebrandæ perpetuò memoriæ, toti Germano nomini luctuosa, Dresdæ primùm, citra sepulturam: deinde Fribergæ, vbi sepulturæ colophon accessit, tridui repetita interuallo, soluta sunt: postquam intercesserant dies vnus et triginta, cùm ille temporalis vitæ spaciũ emensus ad superos feliciter migrauit.

Dresdæ parentatum A. D. III. Idus Martij, Romano veteri loquendi more: vel tertio decimo Martij, vulgata numerandi consuetudine. Sed veteri, nec mutata Calendarij, vt vocant, ratione. Anno post natum in terris Saluatorem θεάνθρωπον CIↃ IↃ XXCVI. Sacrum illud exequiale festa quadam solennitate obitum fuit, huiusmodi designatione atq; apparatu.

Corpus exanime, diuini quondam animi domicilium, ex arce inter duplices vtrimque ciuium versus, vnum exteriorem, thoraces æneos cum hastis inuersis,

ſis, alterum interiùs ſtantem, pallas nigras, & faſcias gerentem funerales, in templum oppidanum, quod à ſacra cruce denominatur, ὀχήματι ὀκταζεύκτῳ, id eſt, vehiculo octiiugo deportatum eſt, funere celebri ac magnifico, quale pro temporibus atq; tanta in mœſtitia, tantoq; Principe dignum duci potuit ac debuit.

Ibant ante omnes alios nouem viri partim nobiles, partim homines honorati, in quibus agnoſcebantur vrbis, ſatellitum, & vigiliarum præfecti, tripertitò alij poſt alios ingredientes, atrati, cæterorum ordinum & pompæ totius ductores.

Sequente è veſtigio, qui pro modo corporis præferret grandiorem ſolito crucem, homine Polono, miniſtro aulico, probo & antiqui moris, Muſico bono, et voce mirum quantum robuſta longè lateq; notiſsimo. Is infra pallam nigram, etiam tuniculam propè talarem habet: cultu non tam lugubri, ſi crucem adimas, quàm reuerendo ſpectabilis.

Huic ſuccedunt pueri ſcholaſtici, numero ducenti, lugubri item veſtitu, bini deinceps, vt aſſolet, viam pergentes, et cantiones ſepulcrales preſſa ac flebili voce modulantes, quos iuxtà vtrobique comitantur pædagogi ac Magiſtri.

Cateruam ſcholaſticam ſymphoniacorum chorus aulicorum continuè excipit, æquè lugubriter amicti, qui perinde combinati progreſſionem faciunt.

Et qui horum veſtigijs inſtant, ſacri ordinis viri triginta, pallis & ipſi funebribus induti, ac vittas fera-

les è pileolis ponè dependulas, more & modo cæterorum funus Illustre deducentium, habentes: tantò magis tristes & conturbati, quantò iustiores mœrendi caussas, quàm cæteri, haberent.

Post Presbyteros primùm prodeunt æneatores duo, quos puer grandis antecedit, habitu oppidò quàm miserabili, qui tympana nigro contecta panno baiulat scapulis: bacillos verò, quibus tympana pulsantur, itidem obtectos decussatim manibus senior gestat tympanorum artifex.

Deinde bis senûm tubicinum, præter morem mœstus tacitusque manipulus, terni progredientes sequuntur, tubas manibus tenendo ociosè, ad brachia reclinatas, & atris panniculis dependentibus vestitas, in quibus enses & corona rutacea, Septemuiratus & Ducatus Saxonici affixa insignia visebantur.

Postea hominum equestris dignitatis & nobilium natio numerosa ingreditur, honoratissimis quibusque primo loco constitutis, quos aulico nomine Marescallos insigniunt, qui perinde ternis comitibus ceu articulatim iunctis, in hoc lamentabili agmine sese promouent, amissi optimi Ducis indicia haud obscura præ se ferentes: ijs, inter duos medio, præeunte Electoris Saxonici Marescallo, muneris insignia manibus gestante.

Tum sedecim vexilla longo tenore portantur à totidem eximiæ & generosæ nobilitatis hominibus ferè

omnibus, qui Comitum & Baronum vocabulis indigitantur, funerali vt cæteri veſtitu atq; cultu.

Vexilla, per, quantum ſatis eſt, interuallum, ſingula ſinguli equi proſequuntur, atris velaminibus operti, qui vexillorum imagines æreas, picturatas, in fronte & femine vtroq; præferrent, & à binis equeſtri ordine præcipuæ exiſtimationis viris magiſtris militiæ, equitum præfectis, & horum ſimilibus ducerentur.

Miro autem ſilentio cuncta ſe mouere (extra quàm in primo & remoto ordine næniam querulè canentes) & verò etiam hinnientium ſæcula: ita omnia luctu & triſticia plena, & quaſi conſternata videri.

Vexilla eius formæ ſunt, qua turmas equeſtres ſub ſignis duci ſolere perhibent. Et quod primo loco fertur, ἄσημον eſt, nullis imaginibus inſignitum, coloris rubei, quod propterea vexillum ſanguineum more militari appellant. Cætera ſignata: in quorum prioribus duodecim, ſtemmata atq; imagines gentiliciæ cernuntur, ſuis diſcretæ coloribus, atq; pigmentis illuſtratæ: imagines inquam illuſtrium & vetuſtarum familiarum, quarum ius atq; titulus ad domum Saxonicam, iam olim, præterquã Hennebergenſis, quæ recens, legitimè deuoluta eſſent.

Poſteriorum trium, vno Ducatus Saxonici, altero Electoratus, tertio, & quod pro libitina proximè geſtatur, Electoris Saxonici inſignia integra, hactenus quaſi per partes ſingulatim oſtenſa, expreſſa monſtrari.

Poſt

Pôst hæc, vnus quidam, inter vniuersos pedibus ingredientes, eques ingreditur, ex eorum genere, quos loricatos Liuius, alij Græca voce cataphractos, & cataphractarios nominant, id est, circumquaq; armis munitos. Is panoplia Septemuiri Saxonici nigricante, auratisq; veluti fasciolis porrectè æqualiterq; intercurrentibus distincta conspicuus, dextraq; baculo Archimarescalli gestamine nixus, eminens equo albo phalerato, gressus pedetentim alterno crurum explicatu glomerante, præeuntes assectatur. Vnus in tam lacrymabili spectaculo, qui speciem aspectantibus illacrymabilem præberet.

Hinc reliqua pompæ funebris gestamina deferuntur, ensis, sigillum, pileus: non quibus Elector vti communiter consueuisset, sed quæ Electoriæ dignitatis habentur γνωρίσματα καὶ σύμβολα, quibusq; Imperij duntaxat nomine vti, si opus foret, soleret: sigillatim à proceribus, alio alium continuè sequentibus, gestata. Ensem vagina aurea vestitum Imperij Romani Promarescallus humero summo impositum ita tenet, vt mucro deorsum vergat: sigillum Cancellarius Electorius: pileum eiusdem Stabuli magister, vtrumque in puluillis serico nigro intectis, vnde laciniæ dependerent, repositum, dextra modicùm porrecta ferebant.

Tandem Illustrissimi animi sacræ exuuiæ, loculo stanneo aurato conditæ, media pompa, specie perquàm lacrymabili inuehũtur, super feretro curuli octo equis protracto, quę omnia vestimentis feralibus instrata, & ad commiserationem modo omni compo-

sita essent. Loculi stragulo cerni impositus ensis, quo accingi Elector, dum fata Deusque sinebant, consue-uisset: cuius manubrium, & ora uaginæ, quæ mucro-nem ambit, ex auro rutilante fabricata splenderent. Fe-retrum ab vtraq; parte duodeni: iumenta quaterni tum Barones, tum selecti equestri honore viri stipant, pariter amictu funereo miserandi. Equorum capita si aspexisses, adeò tristi habitu demissa: mutas bestias Domini sui casum persentiscere iurares.

Pone libitinam proximi incedunt Principes, præ-ter reliquum corpus, ora quoq; lugubriter velati. In primis contristatus apparere illustrissimus Elector Saxoniæ Christianus, vt quem proximè attingat do-lor, Electoris τοῦ μακαρίτου filius de multis reliquus, domi-nus noster benignissimus (quē ὁ θεὸς κύδιστος, πληθυντικὸς ætatèm sospitet superstitetque, ad Ecclesiæ salutem) qui inter Iohannem Georgium Electorem Brandebur-gicum, socerum: et Iohannem Casimirum Ducem Sa-xoniæ, affinem, ingrediebatur medius. Cæteri princi-pes ac principum legati, quorum utroq; ordine præstò erant complures, terni progredientes insequuntur: præter eos, qui defuncti Electoris illustrem viduam, cæterasq; matronas principes per uiam comitabantur. In quibus primas tenet Anhaltinus demortui Electo-ris socer, princeps laude bonitatis et clementiæ cele-ber. Is quanquam ex amissione tanti generi, tamq; bre-ui sibi erepti: et dolore filiæ, vehementer afflictæ: et calamitate publica graue uulnus accepit: tamen, ut po-eta ait,

Spem uultu simulat, premit alto corde dolorem,

et uir-

et uirtute atque alloquio suo viduæ tristissimæ perculsum animum sustentat. Venerant autem in funus, ut hæc quoque attingamus, ad cohonestandas exequias, præter iam dictos Regulos, Illustrissimi Saxoniæ Duces, Fridericus Vuilhelmus et Iohannes, fratres: Ioachimus Fridericus Marchio Brandeburgensis, Administrator Archiepiscopatus Magdeburgensis: Vuolfgangus Dux Brunsuicensis, qui à Grubenhagio cognominatur: Ioachimi Ernesti principis Anhaltini duo filij, generosissimis ingenijs adolescentes, Iohannes Georgius, & Christianus. Legatos miserunt, quos graues causæ interesse funerationi luctuosæ non sinebant, Primùm Iohannes Casimirus Princeps magnanimus, Palatinus Rheni & Proseptemuir, gener Electoris τοῦ ἐν ἁγίοις; cum quo nupta est filia ex tribus superstitibus maxima: Et Henricus Iulius, Dux Brunsuicensis, Episcopus Halberstatensis, gener alter, cui nupsit filia natu posterior. Deinde Georgius Fridericus Marchio Brandeburgensis Dux Borussiæ: Lãdgrauij Hassiæ, Vuilhelmus, Ludouicus et Georgius: Episcopi, Herbipolensis, sed qui antè domum reuocarant, quàm deductio fieret, Pabergensis, alij, qui nostram fugiunt memoriã. Sed ad propositum reuertar.

Principum latera Stipatores qui claudunt, funebri ipsi etiam amictu, & cuspidibus hastarum in humum uersis, quòd eorum decus ac præsidium concidisset, ita iuxta Dominos luctuosè gradiuntur.

Vestigia principum legunt Consiliarij, Silentiarij, Medici, cæteriq́ue fide arctiore principi obstricti. Eorum medio immixti conspicit e nobilibus & honoran-

 dis,

dis, Canonicorum Misnensium, Martispyrgensium, & Numburgensium collegijs, Viri præcipui: in quibus vniuersis, more præeuntium Dominorum, ad cætera luctus signa, velamenta nigra faciei obtenta cernebantur. Terni illi quoque cuncti funus prosequi.

Post eos, exiguo interuallo, ecce Heroinarum Nympharumque illustre & candidum genus, tripertita, per modica spacia, serie, lugubri ritu & specie, lentoque tractu sese infert. Anteambulantibus aliquot nobili genere uiris, dignitate, uirtute & grauitate honestis; quos aulæ magistros uocant, toto corpore ipsi etiam operè lugentium in modum, atris vestibus cooperti.

Loco primo nouem eunt matronæ principes, spiculatoribus pullatis, ad instar prægressorũ Dominorũ stipatæ, funebri quæque obuoluta sindone, quæ à binis, partim principibus partim Comitibus, uestitu principum cæterorum planè gemino, ducuntur. Inter eas, Domina Agnes Hedumigis, illustris vidua, vt loco & propinquitate prima erat: ita mœrore præ cæteris affligi uideri, & dolorem vi lacrymarum profusa testari. Illa patre comitata, & ex altera parte Ioachimo Friderico, Marchione Brandeburg. Administratore Archie. Magd. inducitur. Continuè sequitur Domina Sophia, Domino Christiano Illustrissimo Electori Saxonico, Domino nostro clementissimo: porrò hanc, Domina Anna longè mœstissima, Domino Iohanni Casimiro Illustrissimo Duci Saxoniæ, nuptæ: illa nurus, hæc filia Septemuiri τοῦ μακαρίτου, è tribus adhuc uiuentibus & florentibus natu minima. Ambæ uberrimum lacrymarũ imbrem fundere uisæ,

multaque

multaq; alia naturalis affectus, & sinceræ sympathiæ edere signa. Vtramq; bini magnates atrati penitus, vt cæteras quoq; Heroidas, concomitari. Nec verò aliæ quæ sequuntur illustres Dominæ, mœsticiæ atq; fletus expertes esse. Præ reliquis autem Septemuiri Brandeburgici, & principis Anhaltini coniuges ambæ grauiter ac manifestò mœrere; hæc mater illustris uiduæ, illa soror. Neq; Friderici Vuilhelmi Ducis Saxoniæ, & Ioachimi Friderici Marchionis Brandeburgensis & Administratoris etc, uxores heroides & viragines siccis oculis conspici. Noli quærere: ita communis erat dolor cunctis, ut nemo non in tanta Nympharum lugentium phalange

θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβοιν.

Adeò nihil est in rebus humanis muliere συμπαθέστερον, quæ in isto generoso & humanissimo affectu uel uiris sæpe non cedit, imò uincit etiam. Cuius rei certa exempla (ne abeamus longiùs) Christi Saluatoris crucifixi & tumulati suppeditat historia.

A matronis Summatibus proximæ sunt fœminæ nobiles, in principum gynæceis numeratæ, copia multæ, sed quodam interuallo proximæ.

Deniq; his non minori numero Nympharum nobilium, sedibus aulæ uicinis gaudentium cœtus: et consiliariorum, tum Doctoratus gradu insignium, & Secretariorum, quos vocant, coniuges, tribus prægredientibus ductoribus equestri dignitate, succedunt, ternæ protelò longoq; ordine procedentes uniuersæ, & luctu graui omnes affectæ.

Fæminarum τὸ γοερὸν εἶδος, aulicorum ministrorum frequens manus subsequitur, gradu & progressu pari. In quibus præcedere libellorum magistri, sequi thesaurarij, quibus adiunctos cernere erat, quosdam honore in literis summo ornatos, qui Doctorum honorifica appellatione ueniunt. Hinc qui in Archiuis ac tabularijs, diplomatum ac redituum perscriptionibus operas nauant. Pòst alij medioximi, infimi, suo quisq; loco & ordine, & numerum, & luctum augere.

Idem ordo & progressio est Magistratus urbici, & ciuium, magna frequentia, perpetuaq; serie aulicorum triste agmen continuantium.

Dum procedit funus, eleemosyna in omnes pauperes largissimè erogatur. In Scholasticos data singula tetradrachma siue stateres argentei, qui pondere & precio semunciales sunt; in cæteros didrachma. In utroque numo, tempus obitus Electoris, & curriculi in his terris peracti, latinis literis & uerbis impressum, visitur.

Tandem aliquando, duabus integris propè horis inter procedendum exemtis, secunda pomeridiana in templum peruentum est: in quo sedilia, pulpita, ara, pars item templi superior, pergularum instar proiecta, integumentis atratis circumcirca conuestita esse, & flebilem Mortualium effigiem vndiq; repræsentari. Tum uerò concionator aulicus, orationem epidictici generis exorsus, ad extremum usq;, quod ingressus erat, auditorum summo silentio exsecutus est.

Cæremonijs peractis, & Dominis discessis, exuuiæ

beati

beati Electoris, inclusæ sandapilæ stannea inaurata, et commissuris operculi ferruminatis obtecta, cum cu-ruli feretro, & pompæ ferculis, in templo, apposita cu-stodia, per noctē relictæ. Sanè Princeps potens & ma-gnificus, magnificè apparateq; funeratus. Fama est IIS uicies amplius, in nigrum pannum duntaxat expensa esse. Pallæ enim lugubres, & quicquid uestium ad ex-teriora luctus indicia pertinet, Electoriæ ditionis ho-minibus uniuersis: dominis seruis, summis infimis, no-bilibus plebeis, aulicis non aulicis, qui huic luctuoso actui interfuerunt, sumtibus Electorijs tributum fu-it. Præterea aliquot templa, & arcis amplissimæ con-clauia omnia indidem uestita sunt.

Postero die mane, eodem apparatu extra portā fu-nus ductū. Inde conscensis essedis Fribergā (qui locus centum uiginti distat stadia) tam principes quàm ho-rum comitatus contenderunt. Eò funus apportatum circa sextam vespertinam, Senatus, ciuium, homi-num metallicorum, ministrorum Ecclesiæ, & Scho-lasticorum, frequenti & luctuosa obuiàm itione ex-ceptum, itaq; in urbem deductum est. Postridie, id est, Idibus Martijs, tristissimo quondam ciuibus Romanis, & toti imperio, ob necem summi herois ac Principis, funesto die (quod Deus omen obruat) cadauer ceu in-stauratis funeralibus Dresdensibus, repetita item li-beralissima stipis erogatione, in aliquot pauperum millia, ex arce in templum cathedrale, diuæ Virgini dedicatum, amplè solenniterque delatum est, & ibidem, rite perfectis omnibus, monumento condi-tum, iuxta parentum, coniugis prioris, natorum octo,

filiarum trium, Mauritij fratris, & Sidoniæ sororis reliquias: cùm vixisset A. LIX. M. VI. D. XI. H. XII. Requiescit in spe resurrectionis ad vitam & gloriam sempiternam.

INDICATIO ANNI, MENsis, Diei emortualis, & eiusdem tempus.

VNdena Februi, se merserat, æthere Titan,
Hei, perit Augustus gloria Teutoniæ.

INDICATIO ANNI, MENsis & Diei sepulturæ.

VT iubar exeruit Martis quindenus ab ortu,
Augusti exuuias busta paterna tegunt.

INDICATIO ANNI, MENsis, diei, horæ emortualis, Dominæ Annæ, Electoris beati nuptæ prioris.

LVX prima Octobris celer vt ruit axe, vespri est
Octaua, Augusti Principis vxor obit.

M Mæ Pr. incomparabilis, sapientis, pacifici, pij, felicis, vereq́ Augusti: debitæ pietatis ergò, cum lacrymis parentando perscripsit, subditus & alumnus Iohannes Ladislaus, ludi illustris ad Albim Rector.

Lecto-

Lectori S.

VSurpatum in priore inscriptione loquendi genus, Ire Exequias, quanquam minùs notum in uulgus, qui iure Quiritiū priuant, sunt frustrà. Ciuitati Romanæ vindicant autores locupletes, Terentius Phormione: Ouidius lib. 2. Am. eleg. 6. Exequias ferte frequenter aues. Vbi verbum, Ferte, in mendo cubat. Verum est enim, Ite: Silius Italicus lib. 15. Punicor. Vos ite superbæ Exequias animæ: Vindicatur & veteri formula indictiuorum funerum, quæ sic habet: L. Titius vixit. L. Titio exequias ire cui commodum est, iam tempus est, ollus effertur. eòdem respexisse Terentium, quis est, qui non uideat? Tametsi scholastæ, alij aliter interpretantur, alij sicco pede transgrediuntur. Narrauit mihi Ludouicus Carrio Belga, Iurisconsultus, homo politiore literatura non tinctus leuiter, sed planè imbutus.

Existimo autem Ire alicui exequias, dici ἑλληνικῶς, ut integrum sit Ire factum, siue solutum, siue redditū, siue ductum exequias. Priscis enim latinis ea dicendi forma, sanè quàm familiaris erat. Vt, ire habitum honorem alicui, ire datum operam amico, ire opitulatum, ire depressum. Pro habere honorem, dare operā, opitulari, deprimere. Sic fortaßean Ire solutum alicui exequias dicebant, pro exequi aliquem. Postea in re oppidò quàm vsitata, nec minùs solenni, concisio, vt assolet, locutionis quæsita. Exequiæ igitur ab exequi, id est, extrà sequi vel prosequi. Mortui propriè efferri dicti; eos qui prosequebantur, dicebantur exequi,

Der

Der Leichen das geleit hinauß geben. Plautus Epidico. At pol ego te credidi vxorem, quam tu extulisti, pudore exequi. Nos in hac editione Ciceroniana phrasi vsi sumus: consulentes imbecillitati eorum, qui Terentianam illam concoquere non potuerunt. Vale. In typographeo, Dresdæ.